

Splošne vesti.

PRESTOLONASLEDNIKOV ROJSTNI DAN

Rojstni dan Nj. Vis. prestolonaslednika Petra so praznovali naše narodne šole dne 6. septembra z običajno službo božjo in šolsko proslavo.

— Kraljeva zahvala. Na vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju z II. kongresa UFS je prejel predsednik UFS tov. Slavko Mrovlje zahvalo za vdanostni pozdrav jugoslovenskega ferijalnega učiteljstva.

— Praktični učiteljski izpiti na drž. učit. šoli v Mariboru se začne dne 7. nov. 1932 ob 8. uri zjutraj. Kandidati (tke) naj se prijavijo v nedeljo, dne 6. nov. 1932 dopoldne od 11. do 12. ure v ravnateljski pisarni. Prošnje za pristup k izpitu se naj predložijo uradnim potom tako, da pridejo izpitni komisiji v roke najkasneje do dne 28. okt. 1932. V Mariboru, dne 10. septembra 1932. Predsednik: Kadunc.

— Razdelitev nagrad Kraljevega fonda. V nedeljo ob pol 13. je g. ban dr. Marušić razdelil na banski upravi nagrade in pohvalnice Kraljevega fonda za prosvetitelje naroda. Povabljeni nagrajenci je nagovoril s kratkim nagovorom, se jim zahvalil za uspešno delo na moralnem, obkulturnem in državljansko-vzgojnem napredku naroda ter jih vzpodbujal k nadaljnjemu delovanju v prid naroda in domovine. Nagrade, ki so jih prejeli, niso plačilo za njihovo delo, temveč priznanje Nj. Vel. kralja za dosežene uspehe pri prosvetitvi naroda. III. nagrado Kraljevega fonda v znesku 5000 Din je prejel g. Danilo Sancin, uradnik Narodne banke v Ljubljani, IV. nagrado po 2500 Din pa so prejeli naslednji gospodje in družstva: Miroslav Vennigerholz, učitelj v Središču, Alojz Hofbauer, učitelj v Hrastniku, Leon Cepuder, sreski šolski nadzornik v Ptuj, Anton Tkalec iz Breza, Josip Medved iz Preloga, Sentsjakaška knjižnica v Ljubljani, Sokolsko društvo Maribor I, Janko Zunkovič, šolski upravitelj v Narapljah, Franc Kolšek iz Konjice, Josip Lapajne, šolski upravitelj v Cerkljah, Ljudevit Komar, učitelj na Ponikvi in Viljem Kus, šolski upravitelj v Lomu. Poleg teh nagrad je g. ban razdelil še 39 pohvalnic za širjenje nacionalne prosvete. Zastopnik Sokola Maribor I se je v imenu obdarovancev zahvalil za prejete nagrade, se spomnil tudi nešteti narodnih delavcev, ki sedaj niso bili nagrajeni, in prosil g. bana, da sprejme na znanje obljubo vseh, da hočejo tudi v bodoče delovati v dosedanjem pravcu.

— Angleške šole. V angleškem jeziku izhajajoči tednik v Beogradu poroča, da se bodo v Beogradu, Ljubljani, Zagrebu in Novem Sadu kmalu otvorile posebne šole, v katerih se bo poučevala angleščina, in kjer se bodo tudi nekateri drugi predmeti poučevali v angleškem jeziku.

— Nov vaješki dom. Društvo »Dobrodelnost« gradi v Ljubljani velik vaješki dom za 150 vajecev. Zadnja leta je bilo skoraj onemogočeno kmečkim sinovom, da bi se v večjem številu učili rokodelstva v Ljubljani. V sled stanovanjskih razmer ne morejo dati mojstri stanovanja svojim vajencem, še manj pa potrebnega nadzorstva. Da se temu odpomore, se je začel graditi velik vaješki dom.

— Za učiteljske upokojece. Stanovanje obstoječe iz treh sob, kuhinje in kleti v bližini Rimskih toplic, pripravno za učitelje-upokojece, se odda v najem za mesečnih Din 250.—. Natančneje se izve pri šolskem upravitelju v Sv. Marjeti pri Rim. toplicah. Drago Majer, šol. upravitelj.

Osebnosti zadeve.

Premeščeni so: Aljančič I. Marija iz Mokronoga, za učiteljico v Trebnjem; Ambrožič I. Ladislav iz Velikega Gabra, za učitelja v Štičnu; Ambrož Martin iz Vitanja, za učitelja v Rakovcu; Baloh Klara iz Velenja, za zaba-viljo v Hrastniku; Belec-From I. Zorana iz Kapele, za učiteljico v Križevcih; Belović A. Vilina iz Motvarjevca, za učiteljico v Radmožancih; Beričič Fr. Julija iz Tišine, za kontrakt. učiteljico v Križevcih; Bertonec Iv. Terezija iz Turnišča, za učiteljico v Bogojini; Bon Iv. Alojzija iz Birčne vasi, za učiteljico v Podgradu; Brenk Fr. Marija iz Rajhenburga, za učiteljico v Kopanju; Brež Val. Ivan iz Dravograda, za učitelja v Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah; Cirman Marija iz Igevasi, za učiteljico v Dobovi; Čadež M. Marija iz Mokronoga, za učiteljico v Boštanju ob Savi; Čebohin And. Fran z Rakeka, za učitelja v Starem trgu; Čonč Jos. Karolina iz Sv. Jurija v Slovenskih goricah, za učiteljico v Jarenino; Debevc A. Boris, učitelj iz Poljane, za učitelja v Smledniku; Demšar I. Mira, učiteljica iz Smarjete, za učiteljico v Dolnjem Logatcu; Dereani Kraševc F. Vida, učiteljica iz Dolnje Nemške vasi, za učiteljico v Trebnjem; Deu R. Vanda, učiteljica iz Trbovlja, za učiteljico v Trbovlje-Vode; Dežela V. Gabrijela, učiteljica iz Sv. Jurija, za učiteljico v Trbovlje; Dolenc F. Stanislav, učitelj iz Podzemlja, za učitelja v Rožnem Dolu; Duh F. Jožefa, učiteljica iz Sv. Benedikta, za učiteljico v Sladkem vrhu; Dvoržak Terezija, učiteljica iz Radvanja, za učiteljico v Slivnici; Gabrič-Iskra Marija, učiteljica iz Jesenic, za učiteljico v Bohinjsko Bistrico; Globočnik Justina iz Male Polane, v Kapco; Golobič P. Angela iz Jesenic, za učiteljico v Primskovem; Grgurina F. Amalija iz meščanske šole v Mariboru, za učiteljico v Hrastniku; Hafner I. Pavlina iz Jasenja, za učiteljico v Kamni Gorici; Hauptmann A. Maks iz Slovenjgradca, za učiteljico državne osnovne šole v Smartnem; Horvat R. Božidar iz Toplice, za učitelja v St. Janžu; Hude J. Ljudmila iz Talčjega vrha, za učiteljico v Semiču; Jagodič I. Franica iz Oviš, za učiteljico v Trbovlje; Jedretič Fr. Rudolf iz Sv. Jurja pod Kumom, za učitelja v Krškem; Jerman Fr. Marija iz Sv. Jurja pod Kumom, za učiteljico v St. Jerneju; Jordan Al. Nada iz Loškega potoka, za učiteljico v St. Jernej; Jerala Fr. Franica iz Zhenavlj, za učiteljico v Predvoru; Kavčič Iv. Drago iz Mavčič, za učitelja v Žabnicu; Kajzer A. Marija iz Gomilic, za učiteljico v Trnju; Kavec P. Marija iz Blagovice, za učiteljico v Laškem; Klanjšek Fr. Terezija iz Trebelnega, za učiteljico v Dobovcu; Kogej Ant. Emilija iz Trdkove, za kontraktualno učiteljico v Kuzmu; Koleča Ant. Bogomil iz Sostrega, za učitelja pri Sv. Križu; Korčič Iv. Danijel iz Brezovice, za učitelja v Zgor-njo Šiško; Kovač J. Radoslav iz Skofje Loke, za učitelja na Trato; Kralj Ant. Vilma iz Hinj, za učiteljico v Bušeh vasi; Kralj L. Zorislav od Sv. Duha, na Stari gori, za učitelja v Lokavcu; Kramaršič E. Marija iz Koroške Bele, za učiteljico v Jasenice; Kramer Iv. Magdalena iz Sv. Marjete ob Pesnici, za učiteljico pri Sv. Jakobu v Slov. goricah; Krapš J. Josip od Sv. Trojice, za učitelja v Trebijo; Kosta A. Anton iz Kuzme, za učitelja v Trdkovo; Krč J. Marija iz Planine, za učiteljico v Štrekljčevcu; Kržičnik A. Avgust iz St. Vida pri Ptuj, za učitelja pri Sv. Duhu v Halo-zah; Kušar Hlebec A. Katarina iz Kropce, za učiteljico v Mošnjah; Labernik I. Ida iz Loškega potoka, za učiteljico v Dolni Nemški vasi; Lah B. Blaž iz Celja, za učitelja na Pragerskem; Lazar I. Ana iz Domžal, za učiteljico v Čemšeniku; Leskovar J. Ana iz Spod-

Knjigarna
Učiteljske tiskarne v Ljubljani

je otvorila v začetku julija
v Mariboru
v Gornji Gosposki ulici št. 44
svojo podružnico

POZOR!
Učiteljstvu
mariborskega
okrožja!

Pozivamo učiteljstvo, da prečita zadevno okrožnico,
ki so jo te dni prejele vse šole mariborskega okrožja

nje Sv. Kungote, za učiteljico k Sv. Marjeti, ob Pesnici; Lešnjak F. Marija iz Peč, za učiteljico v Čatežu; Ljubič F. Vinko iz Sevnice, za učitelja v Dolini; Ložar J. Franja iz Mozirja, za učiteljico v Naklo; Majnik A. Ferdinand iz Brezovca, za učitelja v Predvoru; Merhar J. Milan iz Moravč, za učitelja v Domžale; Mežan I. Irma iz Kamnice, za učiteljico k Sv. Ani v Slovenskih goricah; Makorel V. Viktor iz Gaberja, za učitelja v Breznici; Matele Iv. Marija iz Mokronoga, za učiteljico v Krškem; Mlakar L. Nada iz Hrastnika, za učiteljico v Trbovlju, žen. osn. šola; Mlekuž A. Zora iz Pinc, za učiteljico v Krogu; Narobe Fr. Pavla iz Loke pri Sv. Jurju, za učiteljico v Braslovčah; Nerina F. Marija iz Trebelnega, za učiteljico v Veliko Dolino; Ozvald-Ogrizek A. Matilda iz Laz, za učiteljico v Podstenicah; Pahor-Lovrenčič D. Marija iz Tišine, za učiteljico v Serdici; Pavlin L. Marija iz Krčevine, za učiteljico v Mariboru IV. žen. osn. šola; Podreberšek J. Vida iz Bušeče vasi, za učiteljico v St. Jerneju; Podobnik A. Leopoldina iz Črne, za kontraktualno učiteljico v Mačkovicah; Pohar Fr. Josip od Sv. Duha na Ostem vrhu, za učitelja v Planici; Pogačnik K. Stefanija iz Male Nedelje, za učiteljico v Selcih nad Skofjo Loko; Premk K. Jelena iz Dola, za učiteljico v Igavasi; Prevec Ant. Antonija iz Vrha pri Sv. Treh Kraljih, za učiteljico v Cerknici; Prosen Jos. Cecilija iz Zagorja za učiteljico v Toplicah; Pupis Fr. Ana iz Cezanjevcev, za učiteljico v Komendi.

Rabič F. Marija iz Jesenic, za učiteljico v Breznici; Radin I. Marija od Sv. Marjete, za učiteljico v Zidanem mostu; Rainer Meta iz Lokavca, za učiteljico v Braslovčeh; Richard Rozalija iz Hrastnika, za učiteljico k Sv. Miklavžu; Rubinič F. Antonija iz Talčjega Vrha, za učiteljico v Adlešičih; Rupnik Bogdana iz Konjice, za učiteljico v Črni; Simončič Franica iz Trbovelj, deška šola, za učiteljico v Trbovljah, žen. o. šola; Slana Marija od Sv. Duha na Stari Gori, za učiteljico v Hrastniku; Slapšak J. Stanislava v Skočjanu, za učiteljico na Raki; Zonensvald J. Jožica v Ormožu, za učiteljico v Črni; Strah A. Leopoldina iz Velikega Podloga, za učiteljico pri Sv. Jurju pod Kumom; Stroj V. Marija iz Borovnice, za učiteljico na Vrhniki; Suhaldole Nataša iz Borovnice, za učiteljico v Zg. Šiški; Supanek A. Marija iz Maribora, za učiteljico v Narapljah; Svete M. Stanislav iz Gornjega Tuhinja, za učitelja na Golem; Svetek F. Pavla iz Kranjske gore, za učiteljico

v Šmarjeti; Sajna Iv. Marija iz Radmožancev, za učiteljico v Dolgi vasi; Setine Iv. Jasna iz Maribora, za učiteljico v Selnici ob Dravi; Šinigoj Jos. Rozalija iz Gornjega Logatca, za učiteljico v Dolnjem Logatcu; Stokelj Ant. Antonija iz Kuzma, za učiteljico v Murški Soboti; Šuštaršič Jos. Josip iz Cerknice, za učitelja državne osnovne šole v Raketu; Šuštaršič Fr. Marija iz Narapelj, za učiteljico v Boštanju ob Savi; Tavš Jak. Gabrijela iz Globodola, za učiteljico pri Sv. Antonu; Tome Jos. Ivan iz Selc, za učitelja v Martinjem vrhu; Trampuš M. Iljica iz Sv. Marjete, za učiteljico v Henini; Trepečnik Ljudmila z Blance, za učiteljico v Trbovljah; Trtnik Al. Vekoslava iz Kopanja, za učiteljico v Rajhenburgu; Ukovič Fr. Dolores iz Trebnjega, za učiteljico v Dolnji Nemški vasi; Unger Ant. Matilda iz Sv. Lovrenca na Pohorju, za učiteljico v Rušah; Vesenjok M. Marija iz Odrancev, za učiteljico v Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah; Virant Iv. Stanka iz Kovelja, za učiteljico v Dolnji Lendavi; Vižintin R. Vera iz Slovenske Bistrice, za učiteljico pri Sv. Juriju v Slov. goricah; Vončina J. Marija iz Starega trga, za učiteljico v Igavasi; Vrtovec F. Mara iz Kamnika, za učiteljico v St. Vidu pri Brdu; Zafred A. Anton iz Jarenine, za učitelja v Mariji Snežni; Zakovšek F. Josip iz St. Jerneja, za učitelja pri Sv. Križu; Zavratnik Iv. Stanislav iz Luč, za učitelja v Skornu; Zidar Jos. Vera iz Litije, za učiteljico v Štrekljčevcu; Cimer Ar. Jospina iz Nedelje, za učiteljico v Mariji Poljani; Zorn Iv. Emil iz Bušeče vasi, za kontraktualnega učitelja v Krškem; Zabajak Iv. Stanislav od Sv. Bolfenka na Kogu, za učitelja v Cerkljah ob Krki; Zebre Al. Rosanda iz Mošenj, za učiteljico v Begunjah; Zidanek Iv. Ana iz Sv. Jurja v Slov. goricah, za učiteljico pri Sv. Marjeti ob Pesnici; Zidanek Fr. Ivan iz Sv. Jurja v Slov. goricah, za učitelja pri Sv. Marjeti ob Pesnici; Zumer Ant. Anton iz Podgrada, za učitelja v Žužemberku; Šuštaršič Jos. Jožica iz Sv. Kunigunde, za učiteljico v Ljubljani s tem, da vrši službo pri prosvetnem oddelku banske uprave; Cajlhofer Alf. Olga iz Maribora, za učiteljico v Limbušu; Zagar Fer. Stanislav iz Znojil, za učitelja v Dobrovo pri Kropi; Zabret Bl. Franica iz Sevnice, za učiteljico v Senovem; Sekirnik S. Maks iz Konjice, za učitelja v Čadramu; Monopolji Mil. Ana iz Melenca, za učiteljico v Brežice; Kržičnik Av. Avgust iz St. Vida pri Ptuj, za učitelja v Apačah; Pogačar M. Andrej v Kamniku, do-deljen osnovni šoli v Dobovi, se vrača na

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne!

LISTEK

Kotnik Zorko:

Splošno prosvetno in vzgojno delo učitelja.

Danes ni več debate o potrebi izvenšolskega delovanja učiteljstva.

Kljub številnim predpisom in ukazom, raznovrstnih naredb in odločb pa ne bode imelo to delo nobenega haska, ako učitelj sam ne čuti potrebe za to delo. Ne samo potrebe, tudi ljubezni je potrebno, in sicer veliko ljubezni, če hočemo pri tem delu žeti res uspehe.

Učiteljstvo se nikdar ni strašilo dela, saj je mnogokrat delalo več — in še danes dela mnogo več — kakor to zahtevajo predpisi. In delalo je rado; čeravno včasih z žalostjo v srcu, ker je videlo, da se njegovo delo ne ceni tako, kot bi v resnici zaslužilo. Toda nikdar ni klonilo, ker je vedno imelo pred očmi dobrobit ljudstva.

Kar naprej pa že povem, da bo vsako delo le problematične vrednosti, če učitelj ne bo poznal dela, katerega se hoče lotiti. Če se lotim kakega dela, moram najprej dotično delo dobro poznati, se torej pripraviti za dotično delo. Ako tega ne bo, tudi uspehov ne bo. Uspehov pa tudi ne bo, ako ne bo dobrega zgleda, ako se besede ne bodo jemale z dejanji.

Če pregledam letnik III. št. 1. Prosvete, vidimo, koliko točk je naštetih in koliko točk predvideva zakon o narodnih šolah za narodno in vzgojno delo učiteljstva. Seveda ne smemo misliti, da bi naj vsak učitelj delal vse; saj to bi bilo tudi nemogoče. Pač pa je naša dolžnost delati to, za kar se čutimo poklicane. Ni vsak za vse! Bolje je, da

osredotočimo svoje sile na eno delo, a tisto vršimo natančno.

Splošno prosvetno in vzgojno delo učiteljevo bi lahko razdelili na več panog.

Za današnji čas, ko pretresa gospodarska kriza ves svet, se mi zdi najbolj važno, da bi se učiteljstvo oprijelo v prvi vrsti dela na gospodarskem polju. Tu mislim delo pri kmetsko in gospodinjstvo nadaljevalnem šolstvu, zadrudištvu (posojilnicah, pri kmet. in konsumnih društvih, živinorejskih zadrugah, mlekarah, sadj. podružnicah in podobnih organizacijah).

Kar se tiče kmetsko in gospodinjstvo nadaljevalnega šolstva, se je pri nas v Dravski banovini že precej razširilo in ukoreninilo. Toda vedno so še kraji, kjer bi se te šole lahko otvorile. Saj imamo sreze, ko sta samo ena do dve taki šoli in to vključno temu, da imamo zato usposobljeno učiteljstvo.

Mogoče je, da lokalni faktorji niso preveč vneti za to, posebno danes, ko se vsi proračuni sestavljajo tako, da so za vse postavke votirani najnižji zneski in to za najnujnejše potrebe. Pa se z dobro voljo in pravim nastopom učitelja tudi to posreči. Dr. Krek je dejal: »Začeti je treba — v tem je vsa skrivnost!«

Zadruga imajo že vsi večji, pa tudi manjši kraji pri nas. In pri teh se mnogo tovarišev udeležuje prav častno. Saj imamo mnogo tovarišev med sabo, ki so bili ustanovitelji teh zadrug. Danes pa vidimo, kaj blagoslov so ravno te zadruga (kmet. društva, kozumi, hranilnice) v sedanjem težkem času krize. Zdi se mi, da lahko ravno pri teh zadrugah najbolj vzgojno vplivamo na ljudstvo (čut skupnosti in samoobrambe!). Zadnje čase se trosijo povsod fantastične vesti o denarju, inflaciji itd. Ali ni zopet tukaj mesto za učitelja, da ljudstvo pojasni, da je to delo gotovih ljudi — špekulantov, ki si pri tem, če bi do tega v resnici prišlo, obetajo mastne dobičke, ljud-

stvo pa naj trpi škodo. Učitelj, tudi tu je njiva, ki potrebuje orača.

Marsikje bi bila mogoče potrebna mleč-karna, saj je danes mleko in njega izdelki še edini proizvod, ki se da še kolikor toliko po primerni ceni vnovčiti. Isto je s sadjem, zato bi vzporedil sem važnost sadjarskih podružnic.

Delo pri zadrugah je prav zanimivo in tudi poučno. Tu pride učitelj v stik z moži svojega šolskega okoliša. In dana mu je prav lepa prilika, da si na lahek način, seveda če tudi pridno sodeluje ali daje naj nasvete, pridobi vpliv in ugled. Dana mu je tudi prilika, da neopazeno pridobi ljudi za šolo, in kaj to pomeni, ve le tisti, ki hoče dobro ljudstvu in sebi.

Seveda pa se naj med moži ne obnaša tako, kod bi vse vedel in znal. Na žalost opažamo, da se posebno radi postavijo v tem oziru tovariši, ki so komaj zapustili učiteljske (dobro, da večina ni taka!). — Za prva leta je najbolje, da se popolnoma posveti šolskemu delu, pri izvenšolskem pa naj stoji nekaj časa bolj ob strani in opazuje, opazuje in šele potem polagoma prične z delom. Nam pa ne sme iti za to, da bi bila polna izvenšolskega delovanja čimbolj polna. Bolje je, da je samo par tekočih števil izpolnjenih. Papir sprejme vse — a ljudstvo ne sprejme vsega!

Druga taka panoga bi bilo splošno izobraževalno delo. Sem bi spadala razna izobraževalna društva, knjižnice, pevska društva, dramatična društva, narodno obrambna društva, šolski odri, razna predavanja, Rdeči križ, Protituberkulozna liga itd. itd.

Pred nami leži velik izbor. Gotovo se bomo udeleževali tam, za kar se čutimo poklicane. Res je, da hočejo učitelja vrniti povsod tam, kjer je največ dela. Neodgovorni lokalni faktorji se sedaj radi pobahajo, češ, učitelj naj dela, naj naredi to in to, saj mora, »postava« je taka. Že vse prav in lepo!

Oni to postavijo hoté napačno razumejo, potem pa, če ne misliš tako, ko ti izvoljenci (vendar čuden izraz za današnje demokratične čase...), joj tebi! Pa ti že konferirajo, ne da bi prosvetna oblast o tem kaj vedela, o tvoji premetitvi. — To samo mimogrede, naj ljudje vedo, s kom mora učitelj vse računati.

Toda vse to naj učitelja ne oplaši. Saj je naše kmetsko ljudstvo v jedru še vedno dobro in željno izobrazbe. Zato se v zgoraj navedenih društvih krepko udeležujemo. Saj imamo veliko izbiro. Gotovo te bodo potrebovali, saj povsodi primanjkuje režiserjev, pa tudi dobrih igralcev.

Da je mogoče eno najbolj hvaležnih del, delo pri knjižnicah, mi ni treba posebej omenjati. Kot knjižničar lahko storiš mnogo dobrega. Seveda moraš sam najprej vsebino knjig poznati. Vsega sam ne boš prečital, naprosi in pritegni na pomoč tovariše in tovarišice. Saj je tudi tem potreben pregled literature. Kot knjižničar bo vsak gledal tudi na to, da bodo v prvi vrsti zastopani vsi najboljši slovenski pisatelji, pa ne pozabi tudi na bisere srbo-hrvatske literature. Denarna sredstva si bo že vsak znal poiskati, če je iznajdljiv. Medsebojno spoznavanje slovstvenih del nas bo bolj približalo, kot pa ne vem koliko onih kričačev, ki pravijo, da so nacionalisti, v svojih knjižnicah pa imajo izvečine nemške knjige, domačo jugoslovansko literaturo pa komaj poznajo.

Kdor ima veselje do predavanja, bo našel iz vseh panog narodovega življenja dovolj gradiva. Seveda ne bo vedno sam predaval, ampak pritegnil tudi zato sposobne prijatelje in znance. Menjava dobro vpliva. Ljudje se namreč naveličajo poslušati vedno enega in istega. Opozarjam, da je tu treba velike previdnosti! Če imaš še tako dobro voljo, te eden ali drugi napačno razume (povečini nalašč, ker imajo gotovi ljudje »gotove« namé-

svoje stalno službeno mesto v Kamniku; Furlan S. Janko iz Maribora, dodeljen osnovni šoli v Bistrenici, se vrača na svoje stalno službeno mesto v Mariboru.

—i **Premeščeni so:** Prak Karel iz Svetine v Majšperk, Viher Miroslav iz Loke v Dolino, Virnik Josip iz Tribuča v Velesovo, Bavdek Dušan iz Brige v Leskovec, Dermota Vladimir iz Poljane na Turjak, Klementek Edvin iz Sele v Železnike, Novačan Josip iz Sv. Marjete v Vapornje, Perper Pavla iz Ambrusa v Dobričane, Stibler Ivan iz Turnišča v Kapelo, Štefancioza Andrej iz Kuzme v Stojnce, Lunder Dušan iz Primskovega v Trbovlje, Strah Anton iz Dvorske vasi v Velike Lašče, Oštele Marija iz Letuša v Rajhenburg, Gruden Danica iz Križevcev v Braslovče, Playšak Marija iz Središča v Trbovlje, Radanovič Ana iz Leskoveca v Sromlje, Tominc Olga iz Bakovcev v Reko pri Hočah, Urbančič Marija iz Gabrija v St. Peter pri Novem mestu, Jerba Ana iz Rajhenburga v Lepoš, Šarc Terezija iz Ribnice v Dobravo, Krivograd Josipina iz Lepoš v Mozirje, Križevac Danica iz Vitana v Toplice, Pogačnik Stefanija iz Sele v Malo Nedelje, Rak Evgenija iz Polja nad Škofjo Loko v Pekič, Babnik Ivan iz Boštanjna k Sv. Benediktu, Jager Valentin iz Vranja v Dolino, Hirsman Božidar iz Kapele v Benico, Harin Soltan v Studence, Mokorel Viktor iz Kropce v Gabrje, Kržničič Avgust iz Črneče vasi v St. Vid pri Ptuj, Kosta Anton iz Blance v Kuzmo, Cehovnik Rudolf iz Radmožancev v Veliko Planino, Sanein Franc iz Sv. Barbare v Ptuj, Požar Svetoslav iz Most v Adlešiče, Lenardič Mihael iz Svetlega Potoka v Naklo, Kramer Franc iz Skalških Cirkovcev v Skale, Kmecl Edmund iz Pištjanja v Dobovec, Kuzman Josip iz Gornje Poniške v Slivnico, Dominik Maks iz Koprivnice v Ljutomer, Pavletič Irena iz Toplice pri Zagrebu v Črno, Hauke Natalija iz Ljubljane k Sv. Benediktu, Šlibar Vera iz Dvorske vasi v Križevce pri Ljutomeru, Čonč Franciška iz Lakovcev v Zetale, Zupančič Natalija iz Zgornje Šiške v Tomišelji, Vrhovnik Marija iz Ribnice k Sv. Juriju, Keleš Helena iz Naklega v Rudnik, Porenta Antonija iz Predosel v Rabe, Rabin Marija iz Črneče vasi k Sv. Marjeti pri Laškem, Čampa Angela v Podzemelj, Hirsman Vida iz Artič v Bohinjsko Srednjo vas, Skok Gabrijela iz Žič v Šmartno pri Slovenjgradcu, Molan Marija iz Pobrežja pri Mariboru v Maribor, Kmecl Božena iz Koprivnice v Dobovec, Krivograd Josipina iz Mozirja v Šostanj, Vunčič Adela iz Artič na Studence, Podobnik Leopold, kontraktualni učitelj iz Mačkoveca v Črno.

—i **Napredovali so v IX. skupino:** Cvar Stanislava, učiteljica v Krašnji; v VIII. skupino: Galovič Franja, učiteljica v Trbovljah, Bregant Albert, učitelj v Naraplah, Zitnik Maks, učitelj v Sevnici, Rutar Marija, učiteljica pri Sv. Rupertu.

Celokupnemu učiteljskemu zboru se toplo priporoča higienično urejeni dvoranski salon za gospode ter najmodernejši damski česalni salon GJUD ALEKSANDER, LJUBLJANA, Kongresni trg 6 (poleg kina MATICE), kjer se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela vestno in priznano dobro.

SPOMINJAJTE SE UČITELJSKIH DOMOV V LJUBLJANI IN MARIBORU!

Šlibar Olga, Ljubljana, Stari trg 21
Manufaktura vseh vrst po znižani ceni. Izrabite priliko!

ne). Včasih taki ljudje iščejo dlake tam, kjer je ni. Priporočljivo je, da imaš vsak govor spisan. Saj poznate trpk, a vendar resnično: »Der grösste Schuft im ganzen Land, ist und bleibt der Denunziant«.

Mogoče eno najbolj čeravno najtežjih a hvaležnih polj bo našel za svoje udejstvovanje učitelj pevec. Zal, da nam ni vsem dano, da bi bili dobri pevci. Njemu je odprto široko polje udejstvovanja. Tukaj on najlažje vpliva na prosvetne in vzgojne momente, na vzgojo srca in duha. Učitelja pevca imajo povsod radi. On tudi lahko največ stori za razširjenje lepega narodnega petja.

Da se učiteljstvo lahko in pridno udejstvuje na šolskem odru, se razume.

Pri narodno obrambnih društvih bo pač vsak učitelj rade volje deloval. Saj gre tu za narod, iz katerega izhajamo. Vsak učitelj mora biti apostol ideje — narodnega udejstvenja.

Najbolj vzgojno pa lahko učitelj vpliva v društvi, kakor je Rdeči križ, Protituberkulozna liga, Sveta vojska itd. Tukaj lahko vrši ono največjo zapoved: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe«.

V tretjo panogo bi prišel društva, ki se bavijo s telovadbo, sportom i. dr. Zadnji čas lahko pristejemo semkaj tudi gasilna društva.

Tu je zopet dana učitelju prilika, da vpliva prosvetno, še bolj pa vzgojno na svojo okolico. Koliko surovosti je med mladino. Sport in telovadba pa sta ono sredstvo, ki vplivata v tem oziru blažilno. Zdrava duša v zdravem telesu! Seveda se naj vse to ne pretirava, zdi se, da je današnji sport in telovadba le vse preveč rekorderska. Tega pa naj med nami ne bo. Tudi tukaj je najboljša zlata sredina.

Da je dolžnost pomagati tudi pri gasilnem društvu, ki je mogoče na kmetih eno najbolj potrebnih društev, se razume samo ob sebi. Tudi tu se lahko v polni meri uve-

Učiteljski pravnik.

—š **Tovariše predsednike** prosim, naj mi sporočite, kako je s tiskovinami »Pregled dospelih poviškov«, ki so jih prejeli v oktobru 1931. Prihranite mi od svoje strani delo ponovnih dopisov. — V. G.

—š **Vprašanje.** N. ima VIII. pol. skupino s plačo po III. drag. razredu 790 Din. Kako je vpisati v Uslužbeni list: VIII/2 kot se čita v nekaterih dekretih ali VIII/1 t. j. per. povišek?

Odgovor. Položajna skupina VIII/1 ali VIII/2 sploh ne obstoja po zakonu o uradnikih iz l. 1931., temveč je treba nazivati tak položaj tako: VIII. polož. skupina s 1. period. poviškom, ali VIII. pol. skupina z 2. period. poviškom. — V Uslužb. list pa se vpiše na prim.: »Preveden l. 4. 1931. v VIII. skupino s plačo 790— Din« ali »Sprejet v drž. službo s pravicami VIII. skupine s 1. per. poviškom (790— Din) ali »Priznan 2. period. povišek VIII. skupine — 850— Din s l. 9. 1931 ali l. 10. 1931«. Pravilneje bi bilo zabeležiti z dnem 11. 9. 1931., ker period. povišek pripada po 3 letih v skupini, a izplača se s 1. prih. mesecem (§ 30/2 + 263).

—š **Vprašanje.** V 46. števil. lanskega »Učiteljskega Tovariša« stoji, da pripada onim, ki so bili razvrščeni dne 1. sept. 1923 v bivšo II/1. skupino, napredovanje v 3. period. povišek VI. skupine s 1. sept. 1932. Ravnaoč se po tem navodilu, sem vložil 1. sept. prošnjo za priznanje 3. povišče, toda vrnila se mi je, češ, da mi ista pripada šele s 1. marcem 1933., ker je bilo prevedbeno rešenje ministrstva prosvete izdano šele 28. febr. 1924.

Odgovor. Prijavo za 3. period. povišek predložite ponovno, ker z rešenjem iz februarja 1924 je bila izvršena prevedba razvrstitve pravomočno s 1. 9. 1923. po urad. zakonu z dne 31. julija 1923., ki je stopil v veljavo (§ 252) z dnem, ko je bil razglašen v Služb. Novinah (glej Ur. l. 299/86 - 23.).

Mladinska Matica.

VSEMU UČITELJSTVU.

Na koncu vsakega leta, ob vsaki ekspediciji publikacij Mladinske Matice, je mnogo pritožb in mnogo reklamacij. Pri nakladi kot jo ima Mladinska Matica je to povsem razumljivo. Ali letos se je zgodilo še nekaj drugega: naklada je bila premajhna. Mnogi, ki so knjige naročili in jih niso več mogli dobiti, se jezijo na upravo. Ali uprava je pri tem povsem nedolžna. Težkoče so vsled sistema plačevanja za »Naš rod« in publikacije. Pri stalnem številu naročnikov bi se to ne moglo zgoditi, ali njih število pri nas močno niha od meseca do meseca. Razlika gre včasih v tisoče. Poleg tega pa pridejo še prekasna naročila. Neglede na to, da podrobno nakladno razpošiljanje ekspedicijo občutno podraži, ima uprava tudi pri določevanju naklade silno težko stališče. Ali je naročilo v tiskarni preveliko in potem ležijo revije in knjige leta in leta v zalogi kot mrtev kapital, ali je naročilo premajhno in povzroči hudo nevoljo pri onih, ki ne morejo priti do knjig, poleg tega pa Matici sami občutno škodo. Samo letos je Mladinska Matica prišla na ta način ob lepe tisočake. Da se izognemo nepotrebnim stroškom in vsem tem nepravilnostim, prosimo naše cenjene poverjenike in učiteljstvo sploh, da se drži pri nabiranju naročnikov naslednjih naših navodil:

1. Naj se poskuša vzdržati skozi vse leto kolikor mogoče stalno število naročnikov.

2. Naj se zaključí nabiranje naročnikov za publikacije že s 1. majem.

Ker gredo v začetku maja že prve knjige Mladinske Matice v tisk in se mora določiti naklada že tedaj, prosí odbor Mladinske Ma-

ljavi načelo ljubezni do bližnjega. Za »šarže« nam naj ne gre. Pomagaj tam, kjer je najbolj potrebno. Posebno ob priliki požarov, bodi na svojem mestu. Tu se rešava narodovo in državno imetje.

Naštel sem društva, pri katerih se lahko učiteljstvo udejstvuje prosvetno in vzgojno. Vem, da je še polno drugih, toda vsak bo našel, če hoče, sebi primerno delo.

Gledati moramo, da pri vsem našem delu ne naredimo kaj takega, kar bi žalilo ljudstvo. Gorje, ako te obsodi ljudstvo. Ljudski glas — božji glas!

Da pa bomo tudi vse to delo mogli pravilno in v redu vršiti, je potrebno, da se pogledamo v to delo, da se prej izobrazimo in pošteno pripravimo, ker drugače je bolje, da se takega dela ne lotimo. Kajti vsako delo zahteva čelga človeka.

Toda prva naša skrb pa bodi vendarle delo v šoli. Če smo v šoli storili vse, kar je potrebno, šele potem se udejstvujemo tudi izvenšolsko.

Seveda ne delajmo zato, da bi nas ljudje hvalili, ali da bi mi imeli kakšno korist od tega, temveč delajmo zaradi stvari same.

Ob koncu še nekaj, česar posebno danes ne smemo pozabiti. Učiteljstvo rado dela, toda delo, posebno na prosvetnem polju, zahteva tudi gmotnih žrtev. Toda vprašanje je, v koliko smo še mi danes sposobni, da doprinesemo tudi to žrtev? Zdi se mi, da bo treba tudi tu nekaj ukreniti. Članarine, potrebne in nepotrebne, so za sedanje težke čase le previsoke. Učitelj ima tudi svoje potrebe, materialne in duhovne.

Upam si trditi, da smo še vedno idealisti. Toda tudi idealizem ima svoje meje.

Kljub vsemu temu pa še povem ob koncu besede dr. Kreka (nekateri si domišljajo, da se te besede na nje ne nanašajo): Zakon dela svetu dan je, / svet brez dela so le sanje. / Delo je človeku last: / delu slava, delu čast!

tice cenjene poverjenike in vse tovariše sploh, da se res natančno drže omenjenega roka. Za kasnejša naročila odklanja odbor vsako odgovornost in uprava bo mogla ustreči zamudnikom le, v kolikor bo še zaloga na razpolago.

Glede naročevanja naj služijo še sledeča podrobna navodila:

Vsak naročnik plača Din 22-50 ter prejme za to 8 števil »Našega roda« in 4 knjige »Mladinske Matice«. To naročnino lahko plača v devetih obrokih po Din 2-50. Ker pa je mogoče redno izhajanje in ekspediranje lista le, če se brezdvomno računa z gotovim stalnim številom naročnikov, nujno prosí podpisani odbor, da bi vplivali poverjeniki na naročnike, da vplačajo vsaj polovico celoletne naročnine takoj ob pričetku leta, ostanek pa v nadaljnjih mesečnih obrokih po Din 2-50 ali vse ob enem v februarju.

Kdor prekine vplačevanje med šolskim letom, izgubi pravico do vseh nadaljnjih števil »Našega roda« in do knjig »Mladinske Matice«.

Obroki naj se nakažejo redno vsak mesec najpozneje do 5. dne, pričenši z oktobrom.

Ekspedicija »Našega roda« se izvrši redno vsak mesec do 20. (prva številka torej do 20. oktobra). Vse poverjenike vljudno prosimo, da nam s pravočasnim nakazovanjem naročnine pomagajo držati se točno tega roka.

Kdor bi lista do tega dne ne prejel kljub pravočasnemu nakazilu, naj takoj reklamira po reklamacijskih, poštnine prostih dopisnicah, ki smo jih priložili tej okrožnici za našega poverjenika na tamkajšnji šoli.

Naročevanje in nakazovanje se vrši edinele po poštnih položnicah. Na zadnji strani naj se označi točno število izvodov, in sicer v rubrikah za dotične mesece. Morebitna naknadna ali anticipatna naročila naj se navedejo prav tako v rubrikah onih mesecev, za katere velja naročilo. Prosimo, da se radi enostavnosti in ekonomičnosti vsak mesec nakaže le en znesek. Za devet obrokov prejmejo poverjeniki po 9 položnic, deseta naj se porabi za vplačilo naročenih izvodov za šolsko knjižnico.

Ob tej priložnosti prosimo poverjenike, da take rezervirane vezane izvode »Našega roda« in »Mladinske Matice« za šolske knjižnice naroče že takoj v oktobru, ker bi drugače lahko naklada ne zadoščala.

Doplačilo za vezavo knjig »Mladinske Matice« znaša 13 Din — za »Naš rod« pa 12. Vezava za »Naš rod« pride v poštev le za šolam rezervirane izvode; za druge naročnike ne moremo posameznih števil »Našega roda« rezervirati in jih ob koncu leta vezati, ker je to neizvedljivo. Pač pa sprejemamo za vse naročnike doplačila za vezavo »Mladinske Matice«; prosimo pa, da se taka doplačila točno označijo za to določeni rubriki na poštnih položnicah. Za šole naročeni vezani izvodi »Našega roda« in knjig »Mladinske Matice« stanejo skupno Din 47-50

Naroče naj se torej takoj v oktobru, plačajo pa se lahko tudi pozneje, ko dobe upravitelji od krajevnih šolskih odborov sredstva na razpolago. Tu opozarjamo vsa šolska upravitelstva, da je prosvetno ministrstvo z odlokom od 30. julija 1931. O. n. br. 51.443 priznalo veliko vrednost »Mladinske Matice«, in je s tem intenzivni propagandi za naročevanje odstranjena vsaka morebitna ovira.

Če bi se kak naročnik z Vaše šole preselil drugam, naj se to upravi »Mladinske Matice« naznani na posebni dopisnici, in sicer na sledeči kratek način: N. N. se je preselil dne v Tu je plačal na račun »Mladinske Matice« že obroke.

Poštno stroške, ki jih imajo poverjeniki pri tem delu, naj si odtegnejo od nakazane naročnine.

Vse cenjene tovarišice in tovariše opozarjamo, da se bodo med letom objavljala v »Učiteljskem Tovarišu« vedno vsa potrebna pojasnila in navodila, zato jih prosimo, da posvete rubriki »Mladinske Matice« v našem stanovskem glasilu posebno pozornost.

Odbor Mladinske Matice,

v Ljubljani, dne 7. septembra 1932.

Tajnik: Predsednik:
Alb. Širok. Andr. Skulj.

—mm **Ribičičeva knjiga »Miklavževa noč«**, ki je bila nagrajena pri nagradnem tekmovanju za naše najmlajše, izide v izrednih publikacijah za Miklavža. To delo spada med najboljše Ribičičeve stvari in ima to posebnost, da ne bo ugajala samo našim najmlajšim, ampak bodo uživali ob njej tudi odrasli. Knjiga izide v elegantni opremi v velikem formatu, na debelem papirju in najbrže s štirbarvnimi ilustracijami. Kljub temu bo cena nizka. Opozarjamo že sedaj na to zanimivo delo.

—mm **S tretje seje Mladinske Matice.** — 1. a) V izrednih publikacijah izide za Miklavža Ribičičevo delo »Miklavževa noč«. Delo se nagradi. b) Pri »slikanici« za vesele in žalostne čase svetuje odbor avtorju, da predela verz. c) Smrekarjeva slikanica »Pri mlekarici na počitnicah« bo izhajala v »Našem rod«. d) »Ptica kukavica« in »Lisičji grad« nista za najmlajše in prideta še lahko v poštev pri nagradnem tekmovanju za otroke višjih razredov za redne publikacije. d) Vsa ostala dela se zavrnejo. — 2. Sklene se razpisati subskripcijo za 2. izdajo »Mihca in Jakca«. — 3. Sklene se ponoviti subskripcijo za dr. Čermeljevo knjigo »O Tesli in o razvoju elektrotehnike«.

Naša gospodarska organizacija.

UČITELJSKI DOM V MARIBORU.

Te dni sprejema U. D. v Mariboru prve dijake pod svojo novo streho. Vse je pripravljeno, za vse je preskrbljeno. Notranja oprema doma je čisto nova. Spalnice, ki so po večini v drugem nadstropju, kažejo prav familljarno lice, saj je v vsaki le par postelj,

Katere zvezke bomo uvedli v šolskem letu 1932/33 v naše šole?

Za šolske naloge

zvezke Državne tiskarne po predpisu ministrstva prosvete, ki jih lahko vsakdo naroči v Učiteljski knjigarni v Ljubljani in podružnici Učiteljske knjigarne v Mariboru.

Za domače naloge in vaje

zvezke Učiteljske tiskarne, ki se prodajajo v korist naših Učiteljskih domov.

UČITELJSKA TISKARNA

reg. zadruga z omeji. zavezo

v Ljubljani